

پایه :	۱	موضوع :	منطق ۱
تاریخ :	۹۲/۰۳/۰۹	ساعت :	۱۰:۳۰

نام کتاب: آشنایی با منطق شهید مطهری

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آفر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. موضوع علم منطق چیست؟
 ب ۳۰
 ا. بحث از عوارض ذاتی و غریب
 ب. معرف و حجت
 ج. روش صحیح فکر کردن
 د. تصور و تصدیق
۲. تعریف انسان به «موجود راه رونده» چه نوع تعریفی است؟
 د ۴۷
 ا. حد تام
 ب. رسم تام
 ج. حد ناقص
 د. رسم ناقص
۳. قدماء منطقیین چه چیزی را «أمّ القضايا» می‌نامیدند؟
 ب ۶۹
 ا. قیاس شکل اول
 ب. اصل تناقض
 ج. اصل تضاد
 د. قضیه اقترانی حملی
۴. کدام گزینه در مورد قیاس صحیح است؟
 ا ۸۸
 ا. قیاس داخل هیچ علمی نیست
 ب. قیاس سیر ذهن از مجهول به معلوم است
 ج. قیاس علم است نه عمل
 د. قیاس داخل در موضوع منطق نمی‌باشد

سؤالات تشریحی:

۱. چه اموری باعث ایجاد خطا در تفکر می‌شود؟ توضیح دهید. ۲۴-۲۵

۱. مقدماتی که پایه تفکر قرار داده شده خطا باشد، یعنی مقدماتی که مصالح استدلال‌اند، فاسد باشند ۲. نظم و شکل و صورتی که به مقدمات داده شده، غلط باشد.

۲. بین هر یک از کلی‌های زیر، چه نسبتی از نسب اربع برقرار است؟ ۳۸

۱. زرد و حیوان	ج. عموم و خصوص من وجه
۲. درخت و ناطق	ج. تباین
۳. انسان و تعجب کننده	ج. تساوی
۴. اسب و راه رونده	ج. عموم و خصوص مطلق

۳. هر یک از کلیات زیر، کدام یک از کلیات خمس است؟ ۴۰

۱. متصل یک بُعدی نسبت به خط	ج. فصل
۲. راه رونده نسبت به اسب	ج. عرض عام
۳. متعجب نسبت به انسان	ج. عرض خاص
۴. حیوان نسبت به انسان	ج. جنس

قضیه حمله قضیه‌ای است که از موضوع، محمول و نسبت حکمی تشکیل شده است، که اگر کمیت و تعداد افراد آن بیان شده باشد؛ «حمله محصوره» نامیده می‌شود. اقسام: ۱. موجبه کلیه ۲. موجبه جزئی ۳. سالبه کلیه ۴. سالبه جزئی.

دو قضیه‌ای که موضوع و محمولشان یکی باشد، در کم مختلف و در کیف متحد باشند مثل: هر انسانی تعجب کننده است و بعضی انسان‌ها تعجب کننده‌اند.

در عکس مستوی، موضوع را بجای محمول و محمول را بجای موضوع قرار می‌دهیم.

بعضی انسان‌ها حیوانند عکس مستوی: بعضی حیوان‌ها انسان‌اند

هر گیاهی رشد کننده است عکس مستوی: بعضی رشد کننده‌ها گیاهند

در شکل اول حد وسط در صغری موضوع و در کبری محمول است شرایط: موجبه بودن صغری - کلیه بودن کبری.

خطابه قیاسی است که هدف آن اقناع مخاطب و ایجاد یک تصدیق و لوظنی باشد و مقصود اصلی وادار کردن یا بازداشتن مخاطب نسبت به کاری باشد. در خطابه باید از موادی استفاده شود که حداقل ایجاد ظن و گمان نماید.

* در هر قیاسی اگر مقدمات معلوم است، نتیجه خود به خود معلوم بوده، نیازی به قیاس نیست، و اگر مقدمات مجهول است قیاس نمی‌تواند

آن‌ها را معلوم کند، پس به هر حال قیاس بی فایده است. ۱۱۹

۹. مغالطه به کار رفته در عبارت را توضیح داده، نام آن را بنویسید.

مغالطه: اگر مقدمات معلوم باشد نتیجه خود به خود معلوم است. در صورتی که معلوم بودن مقدمات سبب معلوم بودن قهری نتیجه نمی‌شود. مغالطه معنوی.